

En Trøstescrifft/ Vddragen aff Guds ord oc lærde Mends Bøger:

Hvorledis Christne Menniske skulle fortrøste sig vdi deris Næste oc kieriste Venners død oc vdgang fra dette timelige/ oc hen til det Euige Liff.

Tilsammenscreffuen aff

Jørgen Simensøn / Sognepreſt til S. Albani Sogn i Otthensee.

1587.

G. Seeberg

Psal. 119.

HERRE / haffde dit Ord icke været min trøst/ da haffde ieg forfaret i min ælendighed: Jeg vil aldrig mere forglemme dine Bud/ Thi du vederquæger mig met dem.

Prentet i Kiøbenhaffn / aff Laurentz Benedicht.

Cum Priuilegio.

Erlig oc velbyrdig Morthen Skinckel til Østerup / Oc hans kiere Søstre: Erlige / Velbyrdige / Gudfryctige oc dydefulde Jomfruer / Cisle / Karine / Anne / Abel / Mette / Hildeborg: Allesammen Velbyrdig oc salig Pouel Skinckels til Østerup / oc Velbyrdig oc salig Fru Idhe Anders daatthers / deris Efftterladne oc sorgefulde Børn.

Naade / Trøst oc husualelse / vdaff all Trøstens oc Barmhiertighedens Gud oc Fader / ved Jesum Christum / vor eniste Frelsermand oc Saliggiørere / Amen.

GVnstige Morthen Skinckel: Oc Erlige Jomfruer. Den

 Hel-

Hellige Apostel Paulus vdi sit andet Breff til de Corinther i det Første Cap: trøster alle sorgefulde oc bedrøffuede Christne met Guds godheds oc Barmhiertigheds trøst / aff sin egen forfarenhed / oc siger saaledis:

Loffuit være Gud vor HErris JEsu Christi Fader / Barmhiertighedens Fader / oc all Trøstens Gud / som oss trøster i all vor Bedrøffuelse / at wi oc kunde trøste dennem / som ere i allehaande Bedrøff-

drøffuelse/met den trøst/ der wi bliffue Trøstede met aff Gud.

Oc vdi disse samme ord / ocsaa met sit Exempel/paaminder oc tilholder alle retsindige Guds Ordis tienere / huorledis at de skulle anlegge oc bruge den trøst/ Gud Fader / ved sin hellig Aand vdi sit Ord / dennem giffuet oc faarescreffuet haffuer/som skal være/ først til at trøste dem selffuer met den / i deris Kalds mødsommelighed oc huadsomhelst andet Kaarss/ HERREN hand dennem met besøgendis vorder. Dernest

ocſaa met den ſamme / at trøſte
andre ſorgefulde oc Bedrøffue-
de Menniſke / oc dele met den-
nem hues Trøſt ſom de befin-
de ſig at haffue bekommet aff
Barmhiertighedens Fader oc
trøſtens Gud/ for Chriſti ſkyld/
ved hans Ord oc den hellig-
Aand.

Effter dette S. Pouels
Raad / haffuer ieg bedrøffuede
oc Sorgefulde Mand nogen-
lunde rettet oc ſticket mig: Oc
førſt trøſtet oc huſualet mig ſelff
i megen Genuordighed oc ſtor
Hierteſorrig/ ſom mig er tilſla-
gen i nogle Aar/ meſtendelen /
vdaff Otte mine Hierte kiere
Børns

Børns vforuentende Død oc affgang / Som den gode oc Vijse Gud haffuer paa Fiorten Aars tid heden kaldet fra dette forgengelige / oc til det euige Liff. Oc haffuer ieg seet ind i Guds ord / til hans Retfærdige oc gode villie: til Verdens arrighed oc ondskab: Til dette Liffuis vstadighed / oc alle Menniskis dødelighed: Til de forløste oc hiemfarne Guds Børns glæde oc lyckſalighed i ærens Rige: Til den ærefulde Opstandelse/ oc Guds oc vore gode Venners forsamling oc biuaaning / vdi det Euige liff oc Himmelske Paradiss. Oc aff

disse stycker beskuelse/ fundet oc fornommet stor oc wsigelig husualelse oc trøst i mit Hierte oc Samuittighed.

Der nest ocsaa met disse stycker oc samme min husualelse/ trøstet mine kiere Sognefolck oc andre Christne/ som ieg i Bedrøffuelige tider/ oc synderlig i deris gode Venners oc Blods foruantis skilsmisse/ paa mit Embids vegne besøgt haffuer.

Derfor Vel: Morthen Skinckel/ oc E. Jomfruer: Efterdi at Guds Børns laad ocsaa nu en tid lang er falden paa Eder. (Først met E. V. oc

salige

ſalige Faders død oc affgang/ der hand met andre Krigshelte lod ſig bruge Mandelige mod Rigens Fiender. Siden ocſaa met nogle E. V. Sydſkens w- forventende ſkilſmiſſe i deris vnge oc feyriſte Alder). Oc nu paa det ſidſte oc i diſſe dage/ met E. V. oc allerkieriſte Mo- ders affgang oc naadelige for- løſſning/ effter try hele Aars daglige ſkrøbelighed: Oc ieg vndertiden haffuer været vdi E. V. omgengelſe/ oc ſeet oc for- nommet eders ſtore Hierteſorg/ Graad oc gremmelſe/ aff de forneffnde E. V. oc ſalige Ven- ners ſkilſmiſſe oc affgang. Me-

ner ieg mig/ E. V. F. plictig at
være/ baade paa mit Embeds
vegne/ Disligeste ocsaa for E.
salige Venners oc Eders egne
mange beuijste velgierninger/
(nogle trøste stycker) vdi denne
eders store gremmelse oc hierte=
sorg/ at i met dennem kunde op=
peholde eder/ vdi eders kaars/
Oc taalmodelige forglemme
hues lengelse oc attraa i ere vdi
bestedde aff E. V. oc salige
Moders/ oc de andre E. V. sa=
lige Venners skilsmisse oc bort=
gang.

Derfor haffuer ieg paa
det kortiste oc klariste i disse sam=
me dage/ effter at Gud haffuer
naade=

naadelige forløst E. V. oc sa-
lige Moder / tilsammen screff-
uit aff Guds ord / oc Lærde
Mends Bøger / disse efterføl-
gendis Sex trøste stycker / som
ieg nu metdeler eder : Forhaa-
bendis / at lige som de haffue
været andre Guds Børn oc
mig selffuer met / til stor husua-
lelse oc trøst / Saa skulle de oc-
saa bliffue eder oc flere som den-
nem met actsomhed oc god be-
tenckelse igennem læse oc offuer-
see ville. Oc her hoss beder ieg
E. V. F. allesammen / at i vil-
le lade eder dette mit forsæt vel
befalde / oc vdi den beste mening
vdlegge / Thi Gud skal være
nit

mit vidne / at ieg haffuer be=
gynt oc nu fuldkommet det aff
it villigt oc Nidkiert hierte / til
E. V. F. trøst oc tieniste.

Her met vil ieg haffue
E. V. F. oc alle E. V. gode
Venner all trøstens Gud oc
Barmhiertighedens Fader
befalet: Huilcken trøste oc be=
uare Eder alle i Languaren=
dis liff oc helbrede / Sit helli=
ge Naffn til loff oc ære / man=
ge nødtørfftige Christi lem=
mer til hielp oc tieniste / oc
Eder selffuer til Lycke oc Vel=
signelse / Amen. *Actum* Ot=
thensee / Onssdagen nest eff=
ter

ter Kyndelmisse dag / Aar 1587.

E: V: F: W:
oc goduillige Tienere

Jørgen Simensøn
Sognepreſt til
S. Alban.

Om det Første Stycke.

DEt Første wi skulle see til / vdi vore gode Venners død oc affgang / er til den som dennem haffuer heden kaldet / huilcken er den Vijse / Veldige oc leffuende Gud / som er oss alle mectig til Siel oc Liff at forlenne / eller borttage. Som Moses oc bekiender Psal. 90. HERRE / du lader Menniskem dø / oc fare der heden som en strøm. Oc Paulus Act. 17. sigendis:

dis: Vdi hannem (det er Gud) ere wi / leffue oc røris. Denne HERRis oc GVds villie oc Mact / skulle wi icke staa imod met nogen vor wtaalmodighed / Thi der som wi det giøre / da Synde wi / fortørne hannem oc handler mod hans kiere Søns Christi / oc andre hans Helligens Exempler / Matth. 26. huilcke altid haffue met taalmodighed giffuet dennem oc deris / ind vdi Guds behagelighed oc gode villie. Oc wi skulle her hoss tencke / at hand giør oss ingen wræt i denne Sag: Thi

hand

hand tager ekon sit eget / hand
oss forleent haffde til en tid :
Mand maa icke formene
Mennisken at igenkreffue deris
eget / meget mindre maa wi
giøre det mod Gud. Aff denne
samme Viise oc gode Guds
villie oc Mact / er det saa Ret-
færdelige bestempt/at alle Men-
niske de skulle dø / fordisaa/ de
ere alle Syndere. Heb. 9.
Rom. 5. Psal. 146. Dette be-
uises ocsaa aff fornemmelig
forfarenhed i alle Menniskers
Exempler : Thi der som wi see
hen til hine hellige Patriarcher
der leffde for Syndfloden.
Adam/ Seth/ Enos / Matu-
salem/

salem / oc de andre / da / huor vel der staar screffuit om dem / at huer leffde nogle hundrede Aar / saa følger der ligeuel / saadan en beslutning i deris Historier / de døde / de bleffue forsamlede til deris Folck / de vandrede den gantske Verdens vey.

Det samme scriffuis ocsaa om Patriarcherne effter Syndfloden / Abraham / Isaac / Jacob / Joseph / oc huad de hede: Der scriffuis ocsaa om dennem / at de bode i Hytter oc Pauluner / oc icke opbygde faste Steder til at bo vdi / Thi som Paulus siger til de

 Hebre-

Hebreer Cap. 11. de varede paa en Stad / som haffuer en grunduol / hues Byggemestere oc skabere Gud er.

Om de hellige Propheter scriffuis / at de icke allene døde effter almindelige skick / Men ocsaa / at mange aff dennem met deris Blods vdgydelse / maatte besegle deris Lærdom oc Embede.

See wi eller spørge effter Verdslige Potentater / Monarcher / Keysere / Konger / Hertuger / Greffuer / Ridder oc Suenne / huorsomhelst de haffue paa Jorden været eller leff-

leffuet / da staar alt dette Rim om dennem alle:

Transierunt fata mortalium per vnius momenti spacium. Det er:

At de hastelige / oc i it øyeblick
Ere døde effter alle Menniskers skick.

Thi som Salomon scriffuer / Sap. 7. Alle Menniske haffue ens indgang til Liffuet / oc lige vdgang der aff.

Det samme er at sige om Verdsens Vislinge / der mand kalder *Philosophos* oc Lærde Mend / derfor haffue de ocsaa selffuer bekiend deris egen oc alle andre Menniskers dødelighed / enddog de icke viste Dødsens rette Aarsager / eller huor-

ledis de sig mod hannem for-
trøste skulde: Huorfaare den
Vijse Hedning *Anaxagoras*
suarede den / som forkyndede
hannem alle sine Børns død/
oc sagde: Jeg viste vel tilforne
at de vaare dødelige/ derfor tør
ieg mig icke der paa saa storlige
forundre. Oc til en anden
sagde hand (huilcken lod han-
nem forstaa / huorledis de
Athenienser haffde dømpt han-
nem til Døden i sin frauærelse)
At Naturen haffde lenge siden
affsagd den samme Dom/saa
vel offuer dem/ som offuer han-
nem / oc enddog alle døer icke it
slags død/ dog liguel skulle alle
Menniske dø. Hid

Hid hører ocsaa den Hednings *Antiphanis* paamindelse/ som sagde: Wi skulle met maade begræde vore Venners affgang/ oc tencke/ at wi skulle ocsaa alle til sin tid vandre den samme Vey. Haffuer da Hedningerne / som ingen fortrøstning haffde aff Opstandelsen oc det Euige liff/ trøstet sig met alle Męniskers fellis vilkaar at dø/ meget mere skulle wi Christne for trøste oss/ effterdi wi ere visse paa it bedre Liff / end dette er / oc være glade der ved / at vore Venner haffue betalet Døden den gield / huilcken hand ingen tilgiffuer eller effterlader. Met

dette Første stycke / trøstede sig
Dauid i sit Barns affgang/
oc sagde til sine Tienere (som
forundrede dem der paa/ at der
Barnet leffde/ da fastede hand/
sørgede oc bad: Men der det
vaar dødt / gaff hand sig til=
freds). Jeg fastede oc græd(sag=
de hand) den stund Barnet
endnu leffde / Thi ieg tenckte /
huem veed om HERREN vil
være mig naadig / at Barnet
maa leffue: Men effterdi det
er nu dødt / huor faare skulde
ieg faste? Kand ieg oc hente det
igen? Monne ieg icke helder
skulle komme til hannem? hand
kommer icke til mig: 2. Sa=
muel. 12.

Met

Met denne Dauids for-
trøstning / kommer Syrachs
Underuisning vel offuer ens /
som saa siger / Cap. 38. Lad
bedrøffuelse icke beklem-
me dit Hierte: Men sla
hende fra dig / oc tenck
paa enden / oc glem det
icke. Thi der er ingen
igenkommelse / det hiel-
per den døde intet / oc du
giør dig selff skade / Tenck
paa hannem / at lige som
hand er død / saa skalt du
dø. J gaar vaar det hoss

 mig /

mig/ i dag er det hoss dig (siger den Døde). Effterdi den døde ligger i rolighed / saa lad aff at tencke paa hannem / oc trøste dig offuer hannem: Efftèrdi hans Aand er skild fra Legemet (det er / Hand faar icke nu mere dette naturlige Liff igen.

Om det Andet Stycke.

DEt andet som Christne Menniske sig met fortrøste skulle i denne

ne Sag: Er / at ligeruiſſ ſom
ingen aff oſſ fødis oc kom-
mer til dette forgengelige Liff /
aff nogen hendelſe eller ſlumpe
lycke: Men aff Guds Viſdom
oc villie / til den beſtempte tid
ſom Gud det haffue vil/ Huil-
cket Dauid bekiender Pſal. 139.
oc ſiger: HERRE / dig
tacker ieg / der faare at
ieg er vnderlige giort /
dine gierninger ere vn-
derlige / oc det kiender
min Siel vel: Mine
Been vaare icke ſkiulte
for dig/der ieg bleff giort

i løndom / der ieg bleff skabt vnder Jorden: Di-ne øyne saa mig / der ieg end nu vaar vbered / oc alle mine dage vaare screffne i din Bog / som ieg endnu skulde kom-me.

Lige saa døer oc vdgaar ingen aff dette Liff / vden Guds vidskab oc villie: Thi Gud haffuer bestempt huer sit liff-uis maal oc tid / huilcken ingen kand offuergaa / Som Dauid ocsaa vdi den 39. Psalme be-kiender / sigendis: HER-RE /

RE / mit liff oc mine da-
ge ere faare dig. Oc Job
Cap. 14. Menniskens
Maaneders tal er faar
dig HERRE / du haff-
uer set hannem it Maal /
som hand kand icke off-
uergaa. Der faare siger
ocsaa Christus / oc *Augu-
stinus*, At den mindste
Fuel døer icke / før end
det skeer met Guds vi-
lie / Matth. 10.

Efftherdi da / at Gud haff-
uer icke giffuet oss dette Liff til

Ecte/

Ecte (som mand pleyer at sige) det er: At nyde Euindelige / Men ekon forlent oss det til en bestempter tid / skulle wi være tilfreds / naar hand vil igenkreffue dette pant aff oss / eller aff nogle voris / oc sige met Dauid aff forscreffne 39. Psalme: HERre / wi som vore Forfædre / ere baade dine Borgere oc dine Pilegrimme. Det er / de som til din tieniste her i dette Liff / en tidlang ville gierne lade oss bruge: om du saa vilt / oc gierne komme hiem til det Foriætte oc rette Fæderneland / det Euige liff /

liff / naar det dig behager: Der faare/ ligeruiſſ ſom ſmaa oc gode Børn / holde deris kiere Forældris villie for den allerbeſte / enddog de icke forſtaa ſig paa den/ oc vndertiden vaare vel tilfreds / at Forældrene vilde anderledis handle met dennem. Saa ſkulle ocſaa wi Guds Børn være tilfreds/met Guds vor kiere Himmelſke Faders villie: Enddog Kiød oc Blod vilde vndertiden / hand ſkulde i andre maade ſkicke ſig mod oſſ oc vore / end ſom hand giør. For denne Aarſagis ſkyld / haffuer JEſus Guds Søn ſelffuer bedet i Vrtegaarden/

den / at hans Faders / oc icke hans villie skulde skee / Matth. 26. Oc lærd oss det samme daglige at bede / At wi sige: Himmelske Fader / lad din villie skee / her paa Jorden som i Himmelen. Hid hører Christi giensuar til Paulum: Lad dig være fornøyet met min villie. etc. 2. Corinth. 19.

Om det Tredie Stycke.

VOr det Tredie. Skulle wi til vor Fortrøstning vdi vor gremmelse for vore salige Venner / befinde oc tencke / huort

huort fra / den Vijse oc gode Gud hand dennem bortryckt haffuer: Som er / fra denne arrige oc onde Verden / oc denne bedrøffuelige græde Dal / der er opfylt met all jammer oc wlycke / fra det første oc ind til enden. Huor faare den hellige Moses kallede vort gantske leffnet i denne Verden: Jdel Arbeyde oc wrolighed. Psal. 90. Oc Syrach himler hans Ord / Cap. 14. sigendis: Der ligger en tung Byrde paa alle Adams Børns halß / oc

det

det er en jammerlig ting
met alle Menniskers
leffnet/ aff Moders liff/
indtil de bliffue begraff-
ne i Jorden/ som er allis
vor Moder: Der er al-
tid Sorg / Fryct / For-
haabelse / oc paa det sid-
ste/ Døden : Saa vel hoss
den der sidder i stor ære/
som hoss den ringeste paa
Jorden: Saa vel hoss
den der bær Silcke oc
Krone/ som hoss den der
haff-

haffuer en graa Venni=
cke paa: Der er stedse
Nidkierhed/ gienuordig=
hed/ Vrede/ vfred/ Død=
sens fare/ Had oc trette.
Oc Iob Cap. 14. It
Menniske som fødis aff
Quinde/ leffuer en sta=
cket tid/ oc opfyldis met
megen ælendighed/ det
gaar op som it Blom=
ster/ oc falder aff igen etc.
Huor faare hand oc en anden
steds/ ligner vort gantske Leffnet
her paa Iorden/ ved en stan=
C den=

dendis Krig oc Feide/ sigendis:
Menniskens Leffnit er
paa Jorden som en Krig.
Cap. 7. Vore Fiender ere/
mange/ oc iblant dennem er
Synden/ Dieffuelen/ Verden/
oc vort eget Kiød oc Blod de
værste: Thi vdaff Dieffuelens
tilskyndelse/ oc vort eget kiøds oc
Blods skrøbelighed/ falde wi
aff en groff Synd hen i en an-
den/ Som baade vor egen for-
farenhed oc Guds Helligens
Exempeler beuise/ huilcke aldrig
vaare saa forsynlige oc fuld-
komne/ at de jo ligeuel bleffue off-
uerjlede oc forraskede aff for-
nenffde Fiender. Noe bleff for-
raşked

rasked aff druckenskabs Synd/ Genes. 9. Loth aff Blodskam/ Gen. 9. Moses aff Vantro oc vtaalmodighed/ Num. 20. Aron aff Affguderj/ Exod. 32. Dauid aff Horrerj oc Mand-drab/ 2. Samuel. 11. Salomon aff Vkyskhed/ 1. Reg. 11. Petrus oc de andre Apostler/ aff fryct oc redsel/ Matt. 26. Luc. 22.

Mod disse Fiende/ Er vor egen mact intet verd / wi ere snart offueruundne: Efterdi saadanne Helte/ icke kunde bliffue bestandige. Derfaare er intet bedre/ end en snar oc salig forløsning fra dennem. Thi effter syndige Fald / følger altid Guds

Vrede/som en fortærendis Ild/ oc falder stundem allene offuer demmem/som haffuer groffuelige Syndet/oc stundem offuer hele Lande/Folck oc Fæ/ som fornenffde helligens Exempeler i deris Historier vduiser. At Moses maatte Dø i ørken/oc icke komme i det Foriette Land. Deut. 34. Israeliterne dræbte hin anden indbyrdis/ der Aaron haffde støbt dem den Guld kalff. Exod. 32. Num. 20.

David bleff straffet paa sin persone: hans Børn oc Undersaatte i det gantske Kongerige/2. Sam. 12. 13. 14. 15. Salomonis Rige bleff atskild oc

wens

wens effter hans død. 1. Reg. 11.12. Salige ere derfaare de døde i HErren: Thi lige som de nu icke kunde mere Synde/ Saa tore de icke mere fryete for Guds Vrede eller nogen wlycke: all Graad er alt afftiurt fra deris øyne/ Apoc. 7. Deris Siele ere i Guds haand/ Apoc. 14. oc deris Legemer huile vden plage oc pinactelighed. Sap. 3.

Huorfaare/ at ligeruiss som ingen er saa forblindet/ at hand vilde misunde sine beste Venner/ at haffue offueruundet deris Fiender vdi en blodig Krigs slactning: Eller oc derfaare bliffue Vred/ at hans Fader/ Mo-

 der/

der/Hustru/Børn/eller andre gode Venner/ vaare forloffuit oc friladne aff it stinckendis oc forfærdeligt fange Taarn/der kryber fult aff Slanger/ Hugorme/Padder/oc andre vederstyggelige Creaturer/vdi huilcket Taarn de haffde lenge leget foruarede til Døden: Men hiertelige glede sig der ved/ at de vaare vdkomne/ oc Liffuet benaadet: Der hoss ocsaa høyelige betacke den/som dennem befriet haffde.

Lige saa skulle wi icke misunde vore gode (oc nu salige) Venner/ den Seyeruinding/ som de haffue fanget ved denne

Natur-

Naturlige død / offuer fornenff-
de Fiender / eller den frelse oc be-
hold / som de ere vdkomne til /
aff Kiødsens / Dødsens oc
Verdsens fengsel. Men glæde
oss der ved / oc tacke den gode
Gud / Som haffuer giffuet den-
nem Seyeruinding ved sin kie-
re Søn JEsum Christum: Oc
pucke paa deris vegne / mod dø-
den oc Helffuede / hues braad
de ved Christum haffue affstød
oc forbiganget / Hoseæ 13.
1. Corint. 15.

Dette giøre de ocsaa selffuer
i ærens Rige / i deris Siele /
som er at forfare aff Sancti
Hansis Obenbarings Bogs

 7. Cap.

7. Cap. Huor der staar / at de som vaare komne aff stor Bedrøffuelse / stode for Lammens Stoel / prisede Gud oc sagde: Loff / ære / Visdom / Tack / Prijss / Krafft oc styrcke / være vor Gud fra Euighed oc til Euighed / Amen.

Om det Fierde Stycke.

VOr det Fierde skulle wi ocsaa vide / At det altid haffuer været den gode oc Retfærdige Guds / vijs oc seduaane /

uaane / at naar hand haff-
uer hafft i sinde / at lade nogen
bedrøffuelig Lande vrag gaa
offuer den Vgudelige hob i
Verden: Da haffuer hand til-
forne ryckt sine Vduaalde aff
veyen / ved denne timelige Død/
baade paa det / at de icke skulde
met deris Forbøn opholde oc
affuende hannem fra de Vgu-
deligis deris Retfærdige straff/
som Moses giorde / Exod. 22.
Desligest ocsaa der faare / at de
icke skulde see den jammer oc
Wlycke / som skulde gaa faa-
re sig / offuer de onde oc wbod-
færdige.

At dette haffuer været

Guds seduaane oc skick met si-
ne: Er at forfare aff Scrifftens
ord oc Exempler. Esaiæ 20. ta-
ler Gud saaledis / oc siger:
Gack bort i it Kammer
mit Folck / oc lyck Dør-
ren til efter dig / Skiul
dig it lidet Øyeblick til
Vreden gaar offuer: Thi
see / HERren skal udgaa
aff sin sted / at hiemsøge
Landsens indbyggeris
ondskab offuer dennem.

Oc i det 56. Cap. De
Retuise bliffue bortryck-
te fra

te fra den Wlycke / oc de som haffue vandret rettelige / komme til Fred / oc huiles i deris Herberge.

Item / Sapient. 4. Hues Siel Gud behager / hannem haster hand met aff dette onde liff.

Exempler haffue wi udi Konning Josia / 2. Reg. 22. Til huilcken Gud taler / oc siger: Derfaare vil ieg forsamle dig til dine Fædre / At du met Fred skalt samlis til din Graff: paa det

dine

dine Øyne skulle icke see den Wlycke/ ieg vil føre offuer disse Steder/ etc.

Saa bleff alt Noe indfør=dret i Arcken/ før end Syndflo=den gick offuer den første onde Verden/ Gene. 8.

Oc Loth ved Englene ledsa=get aff Sodoma/ før end Jld oc Suoffuel/ regnede offuer indbyggerne i Staden. Gen. 19.

Joseph døde før end Jsraels Børns trældom oc forfølgelse begyntis i Egypten. Oc Josua/ før end de bleffue plagede aff Moabiter/ Amalechiter/ He=uither/ Philisteer/ oc andre om=liggen=

liggendis Hedninge. Ezechias oc Esaias / før end det Babyloniske fengsel angick met Jøderne.

Salig Konning *Christian* den Tredie / met mange naffnkundige / baade aff Rigens Raad oc Adelen. Dissligest andre nyttige oc brugelige Personer / Geistlige oc Verdslige / før end den languarendis oc skadelige Suenske Feide / met andre Lande vrag / i dette Kongerige ginge for sig.

Der faare er det oc visselig aff disse Sprock oc Exempeler at beslutte: At effterdi Gud oc saa nu i disse dage / vndrycker oc bortkalder aff denne arrige

Ver-

Verden/mange fromme nyttige oc brugelige Christne/ baade Førster oc Herrer/Edle oc wedle / Lærde oc lege /Gamle oc vnge/at hand da haffuer noget synderligt forhaanden/til denne sidste oc ryggesløse Verdens straff oc plage/ for Syndens skyld: effter som der om er nu tilforne Spaaet / oc opscreffuit i nogle Prophetier oc *Prognosticis.* Derfaare maa wi gladelige sige om vore gode forløste Venner / at de met Konning *Iosia*, oc andre Guds Børn/ere forsamled til deris Fædre/ oc met fred ført i deris Graffue/ At de icke skulle see den wlycke/

Gud

Gud vil Retfærdelige føre offuer denne sidste Verden.

Saa skulle wi da ansee Gud i denne sin seduaane oc bestilling / som en allerkieriste oc Vijseste Fader: At ligeruiss som en god oc nidkier Fader / der meener sine Børn all Lycke oc velfærd / huilcken naar hand forfarer / at der er en gruelig oc fengendis Pestilentze forhaanden / offuer det Folck hand boer iblant. Eller ocsaa den Byes bestolding aff mectige Fiender / som hand bygger vdi: At hand da forflytter oc hensender sine kiere Børn fra den sted / som Wlycken er at frycte faare: Oc til

til den / vdi huilcken hand for-
haaber / deris Liff oc velfærd
at kunde holdis oc beuaris.

Lige saa handler oc den go-
de Gud / vor allerkieriste Him-
melske Fader met oss oc vore ven-
ner i denne sidste tid / oc vndryc-
ker oc heden sender dennem fra
den Wlycke / gruelige oc grum-
me straff / som hand acter at
hiemsøge de Wgudelige met.
Effter som den nu Aar effter
Aar / io mere oc grummere be-
gyndis oc vdrettis / At wi skul-
le sige met trøst oc Tacksigelse:
Salig ere mine oc alle andre
Christnes / Forældre / Børn oc
Venner / som ere døde i HER-
REN /

REN / oc nu saa roligen huile dem i deris Soffuekammer / at de icke som wi / taare frycte / for Krig / Pestilentze / Hunger oc andre Lande vrag. Gud hand trøste oc husuale oss igen ere.

Om det Femte Stycke.

DEt Femte stycke / som Christne Menniske skulle sig met fortrøste i deris salige Venners død oc affgang: Er deris smucke endeligt oc forløssning / som de haffuer faaet i vor Herris Jesu Christi Troc bekiendelse /

formedelst it Gudfryctigt leff-
net i deris velmact/ (effter huil-
cket gierne følger en god oc rolig
hedenfart) oc formedelst deris
egne oc andre Guds Børns
Bøn oc begæring aff Predicke-
stolen / oc hoss deris Soteseng:
At saa meget som deris Lege-
me vedkommer / haffuer vor
HErre JEsus Christus selff-
uer met sit hellige Legems be-
graffuelse / foruermet oc hellig-
giort deris soffue Senge i Jor-
den / At de vdi dennem vden
all Frostis / Kulds / Hedis /
fuctactigheds eller vædskis for-
nemmelse oc forraadnelsens
følelse / roligen huile oc soffue /
som

som Christus siger om Lazaro / siden hand vaar begraffuen/ Johan: 11. Vor Ven Lazarus soffuer. Hid hører *Salomonis* ord/ Sap: 4. De Retfærdige ere i rolighed. Item / Syrach / Cap: 38. Lad aff at tencke paa den Døde / efferdi hand ligger i rolighed. Oc den hellig Aand/ Apoc: 14. De Døde i HERREN / huile aff deris Arbeyde.

Och saa meget som Siele-
ne anlanger / ere de allerede aff
Englene anammede oc heden
baarne i Abrahams skiød / oc
det Himmelske Paradiss/ huor
de vdi wsigelig glede / beskue
den hellig Trefoldigheds An-
sict/ i Retfærdighed / Psal: 36.
Sidde til Bords met Abra-
ham/ Isaac oc Jacob: oc vdi
den Himmelske Sal oc Bo-
lig skøn / skinner langt klare-
re end Solen.

Dette beuisis først met
disse Sprock i Scrifften.
Sap: 4. De Retfærdi-
gis Siele ere i Guds
Haand.

Haand. Oc Christus siger/ Matth: 10. Sielene kunde Tyranner icke sla ihiel. Oc der faare tilsagde hand Røffueren met sig paa en dag Paradiss/ oc selffuer befoel Faderen sin Siel i hende/ Luc: 23. Huor faare *Stephanus* oc effter Christi løffte til Røffueren/ bad oc sagde i sin Døds stund. Actor: 8. HERre Jesu/ anamme min Aand. Hid hører ocsaa det Johannes scriffuer/ Apoca: 6. om de ihielslagne for Guds Ordis skyld:

At deris Siele raabte met stor røst/ oc sagde: HERRE/ du Hellige oc sandfærdige / huor lenge dømmer du icke / oc heffner vort Blod paa dem som bo paa Jorden. Huilcket disse Siele icke kunde giøre / met mindre / end de vaare i Guds neruærelse oc omgengelse.

Der faare / saa ere de icke at begræde/ som ere nu vdi saadan lycksalighed: Oc haffue nu vdi Naadet / alt det som de vdi dette Liff (effter Guds Foriettelser) haffue hafft i

Haa-

Haabet: Oc nu beskue oc see Ansict til Ansict / alt det som de her ekon i it mørckt Speyel: Det er / Ordet: haffue seet oc foruentet sig.

Om det Siette Stycke.

DEt Siette som Christne Menniske skulle opholde oc fortrøste sig met i deris salige Venners affgang: Er / At de ved denne timelige Død / icke met alle ere bleffne borte. Men ekon send for paa Veyen / hen til alles vor Fæderne Land oc rette hiem: Som *Cyprianus* siger.

 Non

Non obierunt sed abierunt, Non amisimus sed præmisimus eos: Det er / de ere icke Døde / men ekon bortgangne: De ere icke bleffne borte / men send før paa Veyen.

I dette samme vort Fæderne Land / skulle wi finde dennem / kiende dem / ocsaa bliffue met HERREN oc dennem i all Euighed: Effter at wi ere gangne paa Veyen met dennem / oc reyset fra denne græde Dal / ved denne Naturlige Død. Oc vor Frelsermand JEsus Christus / vdi sin ærefulde tilkommelse paa den Yderste dag / haff-

uer

uer ocsaa giort vore Legemer ærefulde / wdødelige / oc til sin Himmelske Herlighed oc biuaaning bequemme. Thi ligeruiss som denne Himmelske Soel/met sin Aarlig igenkommelse oc verme / opuecker oc leffuendis giør alle Jordiske Creaturer (huilcke Vinteren haffde dødet oc nederlagt) at de bliffue jo større oc skønnere/ nytteligere oc gaffnligere / til vor brug oc omgengelse. Lige saa skal Retfærdighedsens Soel/ vor HErre Jesus Christus vdi sin igenkommelse/ leffuendis giøre oss alle/ oc vore salige affgangne Venner: som

 hand

hand oc selffuer trøstelige loff-
uer / sigendis / Johan : 11.
Jeg er Opstandelsen oc
Liffuet / huo som tror
paa mig / Hand skal leff-
ue / alligeuel hand døer :
Oc huo som leffuer oc
troer paa mig / hand
skal aldrig dø.

Hid hører ocsaa S. Po-
uels ord til de Philip / Cap. 3.
Vor omgengelse skal
være i Himmelen / huort
fra wi ocsaa vente Frel-
seren Jesum Christum /
vor

vor HErre / huilcken som skal forklare vore ringe Legeme/at det skal vorde lig ved hans forklarede Legeme / effter den Krafft som hand kand / oc giøre sig alle ting vnderdannige. Oc 1. Thess: 5. HERREN skal selff komme ned aff Himmelen / met it anskrig oc offuer Englis røst/ oc met Guds Basune: Oc de døde i Christo/

sto/ skulle først opstaa. Der effter wi som leffue oc offuerbliffue / ryckis til lige / bort met dem i Skyerne / mod HERREN i Lucten: Oc wi skulle altid bliffue hoss HERREN. Saa trøster eder met disse ord iblant huer andre.

Paa den tid / skal den gode Gud igengiffue oss vore gode Venner / forklarede met stor ære oc Herlighed / oc samle dennem oc oss / at wi aldrig nogen

gen

gen tid skulle skillis at. Da skulle wi ocsaa icke alene kiende huer andre oc vore bekynte / som Adam i Paradiss kiende sin *Euam*, huilcken hand icke tilforne haffde seet. Men ocsaa hine hellige Patriarcher / Propheter / Konger / Apostler / Martyrer oc *Confeßores*, som *Petrus*, *Iacobus*, oc *Iohannes*, kiende Mosen oc *Heliam* paa Bierget / Matth: 17. Disse skulle vndfange oc omgaais met oss i stor glede oc lycksalighed: Da skulle de oc wi / være klare som Solen oc Maanen / oc skinne som Stiernerne paa Himmelens Firmamente / altid oc Euindelig. Daniel 12.

Met denne gledelige sam-
ling / omgengelse oc biuaaning /
skulle wi trøste oss indbyrdis /
tacke Gud / som vore gode
Venner haffuer forløst: Oc
ynske oss effter dennem / til den
tid / Gud oss betenckt haffuer /
en salig affsked. Huilcken Gud
vor Himmelske Fader / forlene
oss / for JEsu Christi sin kie-
re Søns vor HEr-
ris skyld.

Amen. Amen. Amen.

Prentet i Kiøbenhaffn/
aff Laurentz Bene-
dicht.

1587.

Met Kongelige Maiestatis
Frihed: Oc findis samme-
stæds til kiøbs.